ПОЛІЦІЙНИЙ РЕЖІМ.

В останих днях дуже часто подавали ми короткі вісти про те, що діеть ся по тюрмах. Наводячи факти, деколи дуже прикрі і драстичні, педчеркували ми сей невиносимий режім, який приміняєть ся до увязнених. Не все одначе дійшло до загального відома. Богато річий еще нам невідомих, їх вкриває безглядна "урядова" тайна. Та вже ті, про які ми писали, вповні вистарчають, щоби виробити собі ясний образ того, що діеть ся за стінами тюремних камер, заповнених, як ніколи досі, політичними вязнями.

Строгий є тюремний режім. Незавидна доля тих, які попадають за важкі двері визниць. Позбавлені особистої свободи, яка для кождої людини така дорога, серед фізичних і моральних недостатків, уже тим самим мусять аж надто відчувати своє положенє. Тому дивним і неоправданим є, що власти старають ся на кождому кроцї їх положенє зробити ще більш невиносимим і запоряджують ріжні зайві загостреня і обмеженя.

Поминаємо се що арештуєть ся на ліво і на право, мало завдаючи собі труду, щоби прослідити, чи людина справді винна, чи ні. Мале підозрінє, донос на підставі особистої урази вистарчає деколи, щоби впасти жертвою. Поминаємо се тому, що проти сего ми вже нераз виступали, то всеж таки ті методи в тих самих розмірах далї приміняєть ся. Зараз звертаємо увагу на те, що діеть ся з арештованими в поліційних, а навіть судових вязницях.

Останні місяці дали нам богато фактів. Опирають ся вони не на видумці, не є вони посередно подавані, але походять вони від людий, які самі зазнали сего житя і власними очима дивили ся на те все.

Поліційні арешти при вул. Яховича, чи Льва Сапіги, нище критики, холодні, вогкі, повітре занечищене, ні ліжок, ні сінників, а доливки аж кишать від насікомих. Увязнений, який туди попадає мусить мати справді зелізні нерви, щоби спокійно все те перенести. Коли додати до сего поліційні допити, в яких за всяку цїну стараєть ся щонебудь видобути від увязненого, то ясним стане та невинность, про яку ми згадували. І хоч поліційна влада має законом обмежене право держати увязненого, у виїмкових випадках лише сего придержуєть ся. Не забуваймо, що в тому часї не обходить ся без побоїв, що до келій саджають провокаторів, що назвище арештованого вкривають тайною, щоби не довідала ся навіть родина і не могла донести харчів, — а легко спізнаємо те пекло, в якому приходить ся жити деколи тижнями.

Не кращі відносини панують і в судових арештах. Політичних вязнів трактуєть ся на рівні зі звичайними злочинцями. Не зважаючи на те, що се здебільшого люди інтелїгентні, які мають певні культурні потреби, не дозволяєть ся їм на читанє часописий і книжок. Не вільно їм бачити ся з родиною, а навіть, як се мало місце в тюрмі при вул. Казимирівській, не позволяли на доставу харчів з дому. Читанє ґазет політичним вязням, здаєть ся, ні в одній державі, не забороняють. Бо впрочім, про якіж часописи тут ходить? Про краєві, які переходять місцеву цензуру, отже тим самим характер їх цїлком офіціяльний і леґальний і заборона більше як дивна.

Які відносини панують в тюрмах, найкраще говорить однотижнева голодівка політичних вязнів на Бриґідках. Одиноке оружє увязнених проти режіму, який проти них приміняєть ся. Акт протесту і розпуки одночасно, в обороні гідности людини.

Ніяк не можемо зрозуміти сего поліційного режіму. Не знаємо, на що обчислені ті методи. Та гуманність вимагає, щоби з увязненими поводити ся як з людьми і не допускати ся до таких фактів, які мали місце в середновічних часах. ("Вперед".)

ВСЯЧИНА

ДОЛЯ ПРАЦЮЮЧИХ ДІТИЙ В АМЕРИЦІ.

(З Діточого Бюра Департаменту Праці в Злуч. Державах.)

Послідний Бюлетин Діточого Бюра Департаменту Праці приносить нові причинки до пізнаня житя і праці робітничих дітий в Америці, а саме звідомленя з дослідів переведених на буракових полях в Колорадо.

Умови діточої праці провірено там лише на невеликій території, в частині двох повітів, одначе немає сумніву, що так само і в таких самих умовах недорослі діти-робітники працюють всюди "на бураках".

На згаданій прослідженій території налічено не менш як 1,077 працюючої дітвори у віці низше шіснайцяти літ. З того числа чотири пятих — значить 800 дітий — не доросло ще чотирнайцяти літ, одна четвертина не доросла десяти і між ними працювали і восьмилітки і семилітки.

Тільки мала частина тих дітий належала до родин самих господарів і власників плянтацій. Сімдесять процент працюючої дітвори се діти робітників, що самі теж працюють на бураках. Зимою вони живуть в близьких містах, на весну переїзджають на фарми і по жнивах вертають ся знов до міста. Окрім тих місцевих робітників працювало ще сімдесять захожих родин, котрих цукрові компанії спровадили на сезон з ріжних сторін Америки.

Горячий час на буракових полях приходить весною, коли починаєть ся проривка (молоду ростину прорізують, щоб не розростала ся), і в осени перед першими морозами коли бураки копають і чистять (обрізують гичку). Для тої наглої роботи загально уживають дітий.

При проривці треба неустанно згинати ся. Викопуючи бураки діти мусять підносити і двигати тягар, який їм зовсїм не по силам. Наслідки того напруженя такі, що поміж 1,000 дітьми лікар Діточого Бюра найшов 700 фізично менш або більш здеформованих (викривлених, зогнутих). Ще більш шкідливі довгі години тяжкої праці; діти працюють девять, десять або й одинайцять годин на день.

Розуміеть ся, що передвчасна праця перешкаджає правильному вихованю і образованю дітий. Шкільні рекорди показують, що працюючі діти роблять куди менший поступ в школі як діти свобідні від праці. Ще гірше з того погляду положенє дітий мандрівних робітників; звичайно вони зовсїм не мають нагоди вчити ся.

В еспанських тюрмах находить ся 900 комуністів і синдикалістів.

БАРЦЕЛЬОНА, Еспанія, 9. грудня. — В еспанських тюрмах запроторено около 900 синдикалістів і комуністів без суду і без ніякого оскарження проти них. Так говорить премієр Мавра, який недавно тому виступав в опозиції проти наданя леґальности комуністичній партії.

Тих людий держать під ключем одиноко в превенційних цїлях — "для безпеченства королївства". Майже всї з них були членами страйкових комітетів або співробітниками робітничих часописий. Двох з них — Ґіль та Ібанез — були арештовані за те, що їздили як делеґати до Росії.

До леґалєзації комуністичної партії не допустив міністер внутрішних справ полковник Коельо, головний діяч в оргії жорстокостий і убійств, доконуваних на робітничих провідниках. Він заявив, що комуністична партія вірить в насильну революцію і тому навіть на папері є постійною небезпекою для держави.

Соціялістична партія покищо не підлягає тим переслїдуваням. Її видавництва розходять ся свобідно по цїлій Еспанії. Але комуністична преса забороняєть ся, особливо в індустріяльних округах.

Середновічні інквізитори.

В часі страйку в бувшій дїльниці пруській, ксьондз Кшижан з Церековиці спровадив військо. Почала ся екзекуція. Улани клали страйкуючих на лавках і катували. Били так довго, доки побитий робітник не поцїлував ксьондза лотра в руку і не сказав: "Жалую за гріхи, що я ксьондза обидив". Тоді єгомосць викрикав з радости, що удало ся йому навернути грішну душу на дорогу послуху. Тоді екзекуція кінчала ся. Дня 6. листопада зібрали ся робітники на нараду в Лабішині і винесли резолюцію звернену до уряду, щоби укарати уланів і усунути з села ката в духовних ризах. ("Robotnik".)

На Холмщині поруйновані родинні гнізда.

Ще в 1915 році царські власти насильно виселили цїлі села Холмщаків перед напором австро-німецьких військ і розсїяли їх по далекому Сходї, в Сибірі. Розбиті їх гурти, здесятковані смертю в наслідок голоду і холоду вертають тепер по 6 лїтах вигнаня домів. З їх осель тепер на Холмщинї і слїду не стало, хіба денеде лишили ся тільки руїни. Приходить ся більшій частині втікачів вертати назад до Росії, бо стрічають ся на місци з таким відказом, що "tutaj Polska i niema miejsca dla bolszewików". Така доля стрінула мешканців давних сіл Посадова, Лихошина, Жулиць, Зимного, Терників, Телятина і др. Ніякої помочі збігцям від теперішних властий нема, наражені вони навіть на переслїдуваня з їх боку.

НАДІСЛАНЕ

"ПАТРІОТИЧНА" БРЕХНЯ.

Саскатун, Саск.

Якийсь "патріотичний" Ф. Михайлів накинув ся в "Укр. Голосї" на українських робітників в Саскатуні в дійсно "патріотичний" спосіб. Запекло його дуже те, що саскатунська англійська газета "Стар" помістила про мітінґ безробітних, зазначуючи, що сей мітінґ відбув ся в українській галї. Заболїло того "патріота", чому укр. робітники називають свою галю українською, а не большевицькою. На се можна відповісти згаданому "патріоти", що дурному вічна память. Місцеві патріоти думали, що єсли вони виженуть дітий українських робітників з "народного дому", то українські робітники не знайдуть собі приміщеня. Тим часом українські робітники знайшли собі приміщенє і заснували там школу для своїх дітий, а в "народнім домі" горобції цвірінькають. Але патріотам лїпше бачити щоби той дім стояв пусткою, ніж в нїм мали побирати науку діти українських робітників. Бо бачите, робітники хотїли вести науку в школї в робітничім дусї, вони не хотїли підчиняти ся вказівкам кандидатам на попиків з могилянського "бордінґгавзу". Ми, українські робітники, бачимо вже, що та "патріотична" зграя збудувала за гроші українських фармерів і робітників в Саскатуні. Будуючи інститут, казала, що викине з него релїґію, а буде учити лише науки, просвіти. Ось тепер маємо "просвіту". Маємо попівський вертеп. Українські фармері і робітники дали тисячі долярів на той "бордінґгавз", а покажіть ви панове, де є ті вихованці, що ви в нїм виховали? Чи хоч один з них пішов, так як ви казали, "служити народови". Чи хоч один з них став по стороні працюючих, поневолених, по стороні тих, котрі складали свої тисячі? З того "бордінґгавза" вийшло пара "лоярчуків" і кілька батюшок, які пішли між фармерів не помагати, а туманити їх, пожираючи за се фармерські курочки. Ось що ви дали фармерам і робітникам за їх тисячі, які вони для вас зложили; ви дали їм "конячі окуляри". Чи вам може позаглушувало було тоді, як на зїзд в 1917 році бувший ректор вашого "бордінґ гавзу", апелюючи на салї до фармерів за гріши казав, що релїґії в бурсї не буде, бо релїґія, то є конячі окуляри на людську голову. Єсли ви забули, то я вам тут пригадую. А за кілька місяців сам ректор почав проповідувати релїґію, бо думав, що настромивши на голови фармерів і робітників "конячі окуляри", зможе держати з живого і мертвого. Тим часом, короткі у вас панове руки. Голова фармера і робітника зависока для того, щоби ви змогли настромити на неї "конячі окуляри". І тепер ректор ваш "здезертирував". Побачив що обанкротив ся зі своєю "конячою фільозофією". А його заступник сьорбає кашку та молить бога за здоровлє патрона могилянського "бордінґгавзу" отумана Петлюру, портрет якого в широчезних штанах висить на "почеснім місци".

Отже й не диво, що "ваша справа" котить ся в пропасть. Вона мусить котити ся, бо хто збрехав раз, тому більше не повірять. Ви заперли двері "народного дому" перед маленькими дітьми українських робітників, бо ви боїте ся, щоби діти робітників і самі робітники були освіченими. Ви знаєте, що просвіта мас, се загибель для вас. Ви замкнули галю "народного дому", бо волите бачити його пусткою. Декотрі з вас отверто висловлюють ся, "на чорта їм школа". Таке ви робите на дїлї, а на словах ви проливаєте крокодилячі сльози за "ненькою Україною". Знаємо ми які ви хочете України, бо бачимо се по ваших дїлах в Саскатуні. Бреше в "Укр. Голосі Михайлів, що українські робітники грають в карти і в кулї. Се є підла брехня, і сей брехливий писака не наводить жадного факта, а так собі пише, аби то писало ся. І пощо тому "патріотичному" писацї здало ся ходити по пулрумах та картяжних домах, шукаючи за неморальністю українських робітників, коли вистарчить піти лише один раз до патріотичної "просвітної галї" на "денц", а там тої "моралї" хоч лопатою відкидай. Чи раз вже там били ся, потягнувши наперед "муншайну"? Се ви звете патріотичною роботою, а діточу школу розбиваєте. Та шкода, бо робітники знають до чого вони стремлять і не вам їх "направляти" і розбивати. Робітниче Запомогове Товариство лишило ся "на вигнаню", однак воно свою роботу сповняє дальше на просвітнім полї, памятаючи і про своїх дітий. А ви свою ведете при помочі танців і "муншайну". А брехати та кричати на робітників ви можете скільки захочете. Собака бреше, а вітер несе. Можете називати якими хочете назвиськами робітників, ми вам не дивуємо ся. Для нас, українських робітників в Саскатуні, було-б великою образою, як би таке дранте, як дописувателї "Укр. Голосу" типу Михайлових, нас хвалило. О, сего то ми не бажаємо.

Т. Кобзей.

НЕВДАВ СЯ ТОРГ.

Едмонтон, Алта.

А то вже хитрі в біса "наші", едмонтонські патріотичні грушевці. Уплянували сего року зїзд в Едмонтоні на той час, як тільки фармері пшеничку змолотять. Думали, що фармер, наладувавши віз пшениці, замість везти до елевейтора, повезе її впрост на патріотичний зїзд до Едмонтону, на якім мали рішати ся "пекучі фармерські справи". А студентики, котрі боять ся шуфлї, як чорт ладану, заостривши зуби тільки очікували того щасливого дня. Старші зубрили "реферати", яких не тільки не зрозумів би фармер, але і самі референти; вони тримають ся тої засади, що чим темному, несвідомому чоловікови наговориш більшу купу незрозумілих слів, тим більше його задуриш тим, що ти вчений.

Але "пани" грушевці завели ся в своїх надіях. "Панів", що правда, прибуло на зїзд поважне число, але фармерів — вистарчало пальців на одній руці, щоби їх почислити. І панів обняв великий сум. Головний "пан" з Вінніпеґу розпучливо розпинав ся на плятформі за бідними фармерами, а всалї хоч буком гони — фармера і з свічкою не знайдеш. І так "наші" панки покричали три дні і три ночі, посварили на большевиків (кажуть, що один грозив "директно Москві) і з тим розїхались. Затихли всї наче маму поховали. Як нараз в 50-тім числї "Укр. Голосу" читаємо, що "ректор інституту Грушевського" в Едмонтоні подав ся до димісії і йде знова на пресбитеріянський хліб, але аж до Індії. Чим се пояснити? Відповідь на се коротка і ясна: фармері перестали давати гроші, овочі, кури ,гуси і пацета. Щей до того зіґнорували зїзд. Ось де розвязка містерії димісії ректора.

Пише один, як видно, з грушевських "кругів", в "Укр. Голосї", що т-во ім І. Франка спить, і питає, чи воно коли прокинеть ся з того твердого сну.

Годі добродію, сказати. Воно, бачите, т-во панське, а пани, звичайно, люблять довго спати. А тут ще й до того в Едмонтоні погода невідповідна: сира, неначе большевицька. І воно собі спить... біг знає, чи і взагалі коли прокинеть ся... Спало до 'зїзду', а по зїзді впало єще в сильнійшу летарґію. Одно лише воно робить добре: спить, то хоч, їсти не хоче; а от бурсаки, то теє... чорта зїли-б, як говорив мій покійний дїд. Та нічого не вдієш... прийдеть ся подаватись до димісії.

Едмонтонець.

РАДА-Б ДУША ДО РАЮ, АЛЕ... ДОВГИ...

Форт Вилям, Онт.

В "Укр. Роб. Вістях" з 24. вересня була поміщена допись т. В. П. Никифоряка, в якій він звертав увагу т-ву "Просвіта" в Форт Вилям, що воно мало дає помочі своїй часописї "Укр. Роб. Вістям".

Дорогий Товаришу! Ми вдячні вам за те, що ви працювали в нашім товаристві і віримо, що ви і на дальше будете працювати в робітничих товариствах. Тимчасом вам відомо, що коли ви виїхали з Форт Вилям, то на Домі товариства тяжило не менше, як $950.00 довгу за 8%. Отже ми мусїли старати ся сплатити сей довг і часами нам було дуже прикро, бо навіть мусїли позичати в однім місци, щоби заплатити в другім рату на час. Ми по своїй силї помагали робітничим справам, як приміром, коли до нас приїзджав на віче бесїдник від Укр. Роб. Дому з Вінніпеґу і т. п. Єсли ми мало помагали своїй часописї, то се якраз через довг, а не через якихось одиниць, як се ви пишете в дописї. Краще було-б, як би ви замість писати в часописї в такій справі, написали були впрост до товариства "Просвіта", а тоді були-б знали, як в дійсности справа маєть ся.

Я. Дребіт, секретар.

Баріер Б. К.

Товаришу Редактор!

Посилаю вам $10.00, з котрих $4.00 передплати, а $6.00 пресового фонду на "Укр. Роб. Вісти", котру то часопись я читаю більше як рік і яку уважаю виразницею волї працюючих мас. Се одинока часопись, яка викриває ріжні патріотичні шахрайства та перестерігає робітників перед тими темними духами. Я запізнив ся з передплатою, а се тому, що я працюю на кемпі і немав нагоди скорше вислати. Відкликаюсь до товаришів з инших місцевостий, щоби не чекали, поки редакція буде нагадувати за передплату.

З товариським привітом,

П. Якимець.

Саскатун, Саск.

Товаришу Редактор!

Посилаю Вам $4.00 на відновлене передплати і $1.00 пресового фонду. Я завсїгди старав ся і буду старати ся помагати своїй робітничій часописї, бо тільки "Укр. Роб. Вісти" стають в обороні робітництва. Наша часопись є нашим оружем, котрим ми поконуємо і демаскуємо свого ворога на кождім кроці. Ніхто за нас, робітників, не постоїть, єсли ми самі за собою не постоїмо. Ніхто не поможе нашій часописї, єсли ми самі її не поможемо. Щоби спізнати свого ворога, з котрим ми боремо ся, ми повинні освідомлятись, читати робітничі часописї, літературу і повинні всї стати передплатниками "Укр. Роб. Вістий".

Товариші! Приєднуймо як найбільше передплатників "Укр. Роб. Вістям".

Ф. Наконечний.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Конскрипція з буками.

Товариш Н. Ґушул з Форт Вилям, Онт. прислав нам до поміщеня листа, якого він отримав від В. Стефюка з села Рожнова, пов. Снятин, Галичина. В. Стефюк також був попередно в Канадї. Лист подаємо в скороченю.

Дорогий Товаришу!

Новинки у нас не газетні, а таки дійсні, очевидні. Кілька тижнів тому назад до нас прийшов розказ, що має бути конскрипція. В неділю війт проголосив коло церкви, що кождий має записувати ся сам і записати скільки має ґрунту, худоби, будинків дітий, але нащо се, то так і не сказав. А в ті часи ми отримали летючки з Відня, в яких перестерігало ся, щоби не записуватись, бо то не добре. Всї знали, що се не добре, але що було робити? Почалась аґітація, щоби не записувати ся. Пройшло воно так з яких пару днів і ми думали, що вже минула конскрипція. Та де там! Прийшли польські жовніри і почали бити селян: по 25, 50, 75 і по 100 буків "дубельтових". А де вже були на кватирі, то так допекли, що най їх шляк поцїлить. І щож люди мають робити? Ради тимчасового спокою, ради того, щоби не ломили живцем костий і рвали шкіри, почали писати ся, хоч би се було й до пекла. Бо коли то єще пекло буде, а тут буки по костомахах вже гримають. А буки тепер у нас дають в той спосіб: після "нормального" битя, то один стає з одного боку, а другий з другого і бють обидва разом і се уважаєть ся один бук; а тепер обступлять кругом і бють всї разом, а на польській мові се уважаєть ся за один. Всї ті буки, арештованя, знущаня, все те на мові польської шляхти називаєть ся цивілїзацією.

Що до Петрушевича і його бондів, то я вже й не знаю, що вам про него писати, тому що гірша підлота і шахрайство зълелви чи є вже де на земській кулї. Доконавши свого дїла, пішов той Петрушевич десь за границю і там туманить людям голови своїм "правительством", що визволить Україну. А тут люди мало й знають про него, хіба ті, що служили в армії. А на селї нема що про него говорити. Тут люди взагалі нічим не інтересують ся. Не знають у нас нїчого і про "сирітку Івася". Ґазет тут українських нема, а які і доходять, то зцензуровані... Буду кінчати. Житє тут дуже тяжке, так як у міху. Не знаємо, що буде завтра. Зза границї нема нічого, а тут тільки бук. Нема навіть з ким поговорити. Селяни дуже не розвинені а інтелїґенція за горда і до чорта здала ся з своїми поглядами і переконанями. Сільське житє дуже прикре, осінь дуже суха, так що навіть орати не можна.

З товариським привітом,

В. Стефюк.

ВАРТО ВЗЯТИ ПІД УВАГУ.

Товариш В. Кучмій з Вінніпеґу отримав лист від свого брата з села Васильковець, Галичина, в якім між иншим говорить ся.

Дорогий брате і братово.

Жити тут дуже тяжко, бо нема свободи. Чоловік мусить оглядати ся, коли хоче щось говорити. Війська польського у нас повне село, годї вже з ними видержати. Тепер знова асентерують, беруть від 18 літ до 36, Покищо беруть тільки Поляків, але пізнійше будуть здаєть ся брати і Українців. Тож варто, щоби товариші в Канадї взяли се під увагу, власне ті, що хотять їхати до старого краю, щоби знали що їх тут чекає. Бо тут кують на них кайдани. Не вірте, що вам декотрі пишуть, що тут добре; вони самі ошукали ся, що поприїздили до дому, то ще й вас хотять ошукати. Головно, щоби не їхала молода верства, бо тут польські поспіпаки ловлять і пхають в Бриґідки. Многі ті, що поприїздили кажуть, що вони щасливі були, єсли-б були не приїздили. В читальні у нас також повно війська. Дуже тяжко тут жити. Ось було весїнє, женив ся Стефан Круглий, прийшли жовніри і почали брати у него дерево для паленя. Він почав відсварувати ся, кажучи їм йти за деревом до ліса. Вони його побили і він десь штовхнув одного жовніра. Вони прийшли в ночі запалили хату, клуню, стіжки, згоріло все обійстє. Коли став ся огонь коло Савки Малого, то він вибіг з хати і вдарив одного, сказавши, що то вони запалили. Савку арештували, а коли прибіг війт і комендант жандармерії, то Савку вирвали з рук жовнірів. Коли його хата горіла, то жовніри били буками вікна. Такі то у нас порядки. Тяжко жити.

Брат.

Пересторога для повертаючих до старого краю.

Товариш В. П. Никифоряк з Вейн, Алта., пише до редакції "Укр. Роб. Вістий, що він отримав від свого брата зі Станиславова листа, в котрім говорить ся, як польські урядники на границї відбирають від повертаючих з Канади еміґратів гроші. В тім листі говорить ся, що польські урядовці відібрали у повертавшого з Канади Проця Строїча $2.500.00, давши йому посвідку. Опісля Проць Строїч вдав ся до Станїславова, а відтак з братом т. Никифоряка вдали ся до Львова і тільки з великими клопотами вдало ся їм вилїстати 500.000 марок, тобто около одної двайцятої забраної суми. А з рештою гроший єще не знати як буде. Се повинні взяти собі на увагу всї повертаючі до старого краю.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ НА ПОМІЧ ГОЛОДУЮЧИМ.

Вейн, Алта.

Заходом гуртка свідомих робітників відбуло ся на Вейн масове робітниче віче, на котрім говорив т. Войтишин з Дромгелер. Т. Войтишин говорив на тему "Буржуазна демократія і радянська влада". Бесїдник провів виразну границю між буржуазно-демократичною формою правліня і радянсько-пролетарською. Відтак говорив про голод в Приволжу і закликав присутних до помочі голодуючим. Присутні зложили на ресітові книжки $35.00 і зобовязали ся сформувати на Вейн комітет, який має займати ся збіркою помочі голодуючим так довго, доки така поміч буде потрібна.

Ми звертаємо ся до робітників тих місцевостий, де єще не засновано таких комітетів, щоби зробили се сейчас.

В. Чиплик.

Еспанола, Онт.

Еспанольські робітники також не забувають про поміч голодуючим Приволжа. Заходом віддїлу Укр. Роб. Дому в Еспанола зібрано на поміч голодуючим $70.00, котрі вислано на руки комітету в Торонто. Товариші прирекли і на дальше працювати в користь голодуючих Приволжа і для сеї цїли вибрали спеціяльний комітет.

Н. Гнатюк, секретар;
П. Трачевський і М. Бабій,
колектори.

Брул Майнс, Алта.

Товариші! На днях висилаю з сеї місцевости до вінніпеґського комітету помочі голодуючим Приволжа $252.00, які зібрано серед місцевих майнерів на ресітові книжки. Єще всїх ресітів не розпродав, але постараю ся се зробити якнайскорше. Після розпроданя вишлю решту збірки.

М. Шидловський.

ПІВРІЧНЕ ФІНАНСОВЕ СПРАВОЗДАНЄ УКР. РОБ. ДОМУ В БЕВЕРЛЕЙ.

Беверлей, Алта.

Фінансове справозданє Укр. Роб. Дому в Беверлей за послїдних шість місяців представляєть ся так:

Прихід:

За червень	$103.47
За липень	1.75
За серпень	56.31
За вересень	35.45
За жовтень	18.75
За листопад	74.00
Разом	$289.83

Розхід:

За червень	$74.20
За липень	24.95
За серпень	24.90
За вересень	47.12
За жовтень	18.28
За листопад	76.26
Разом	$265.71

Чистого приходу по день 11. грудня 1921 р. остає в касї $24.12

Іван Орищук,
секретар.

Повідомлене з Форт Вилям, Онт.

Отсим повідомляємо членів і членкинь Тов-а "Просвіти" в Форт Вилям, що загальні річні збори Тов-а відбудуть ся в недїлю, 15. січня 1922 р., о год. 2-ій по полудни в Домі Тов-а під ч. 723 Мекинтош ул.

Просимо всїх членів і членкинь прийти на збори, де почуєте справозданє заряду за цїлий рік. Хто із членів не зможе прийти то хай передасть своє повномочіє кому із членів Товариства.

За Заряд Товариства,
Я. Дребіт, секретар.

ПОШУКУЮ Юзька Крупку, з села Руда, повіт Рогатин, Галичина, який приїхав до Америки около 16 літ тому назад і тепер має перебувати в Канадї. Його жінка Каська Крупка, що приїхала пізнійше і не могла його віднайти працювала до недавна заощадивши $2000. Тепер вона померла оставляючи $2000 в банку і $1000 асекурації; гроші записані на імя її мужа Юзька Крупку. Щоби ся сума гроший не пропала, хай він зголосить ся листовно або хай прийде особисто і вибере гроші. Хто його повідомить про се або подасть його адресу, дістане $10 нагороди.

Dmytro Fedoryshyn
22 Woodbury St.
Rochester, N. Y.

ПОШУКУЮ свого брата Николая Чорного, з Городниці, повіт Городенка, Галичина, котрий мав перебувати в Саскатуні. Хто про него знав би або він сам хай зголосить ся на адресу:

Mari Fryziuk
Box 196
Espanola, Ont. (2)

ПОШУКУЮ товаришів Антона і Матвія Забіяка, з села Колиндян, повіт Чортків. Мають перебувати в околицях Судбури, Онт. Хто про них знав би або вони самі хай напишуть на мою адресу:

Bill Masyk
126 Powell St.
(2) Vancouver, B. C.

ПОШУКУЮ свого сина Василя Бурдейного з Слобо-Раранча, Буковина. Перебуває в Гардивіл. Прошу зголосити ся на адресу:

Gregory Burdeny
1036 — 8 St. North
(3) Lethbridge, Alta.

ПОШУКУЮ Костя Гуляка, з села Заруде, повіт Зборів. Хто знав би про него або він сам хай зголосить ся на адресу:

Onofrej Pasieznyk
280 Royce Ave.
West Toronto, Ont. (2)

ДО БОРБИ З ТЕМНОТОЮ!

Ще нині замовляйте, читайте і ширіть!

Нарис передісторичних подій з 30 образками	.40
Рай і поступ	.40
Фікція нації і нац. незавісимости	.35
Царська Росія і українська справа	.50
Перший буквар комуніста	.15
Як повстала наша земля і який буде її кінець	.25
Початки українського соц. руху в Галичині	.25
Що таке поступ	.25
Як повстав світ? З додатком: Старий завіт (з 22 обр.)	.20
Марксізм і Дарвінізм	.20
Про походженє людини	.15
Основні засади комунізму	.15
Соціялізм а релїгія	.15
Відокремленє Галичини	.12
З історії соціялізму і охорона робітників (з 4 портретами)	.12
Інквізиційні суди (з 11 образк.)	.12
Американський Робітник	.10
Біля машини	.10
Червоний Кобзар, часть II., найкращі пісні і деклямації	.10
Жінка і соціяльне питанє	.10
Чому позичали віру	.10
Біблія капіталїста	.10
Робітнича читанка, часть II.	.10
Важне питанє	.5
Межи людиною та машиною	.5

Прекрасно ілюстровані календарі "Новий Світ" з рр. 1917—18. Нове календаріюм зложене з дат найважнїйших історичних подій і споминів славних людий. Мають велику вартість на 1922 р. .... по 30 ц. Много книжок менших і більших від 5 до 50 ц.

Для книгарень і кольпортерів і товариств при більшім замовленю книгарняний рабат. На дрібних, кількадолярових замовленях значний опуст.

Кожда свідома людина і товариство повинні завсїгди бути сівачем доброї лїтератури, що нищить темноту, що дає темним несвідомим масам новий розум і знанє і познайомлює їх з найновійшими поступами науки, яка веде поневолений народ до кращого нового дня. Будьтеж сівачами доброї лїтератури і розсївайте повисші книжки.

Замовленя і гроші шлїть до:

JOHN HNYDA,
Box 1092,
MONTREAL, QUE.

ПОЗІР! ТОВАРИШІ І ТОВАРИШКИ! ПОЗІР!

Заходом Віддїлів Укр. Роб. Дому в Вінніпеґу і Іст Килдонан

— устроюєть ся —

В СУБОТУ, ДНЯ 7-го СІЧНЯ С. Р. ВЕЧЕРОМ
В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ІСТ КИЛДОНАН

ВЕЛИКУ ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ

ВСТУП: 50 ц. ДЛЯ МУЩИН; 25 ц. ДЛЯ ЖЕНЩИН.

Приходіть численно, а будете зовсім певно вдоволені з забави.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ

МОЛОТ

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ

Передплата — $2.00 на рік, 10 цнт. поодиноке число.

"MOLOT"

414 E. 9th STR. — — — — NEW YORK, N. Y.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одиноку українську робітничу ґазету на еміґрації в Европі

"НАШУ ПРАВДУ"

орган Комуністичної Партії Східної Галичини.

Виходить раз на тиждень.

Передплата для Америки і Канади виносить $2.00 на рік.

Передплату шлїть на адресу:

"NASCHA PRAWDA",
Postfach 53, Postamt 65,
WIEN VIII., AUSTRIA.